

7 Taulukot perustuen kansalliseen keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteelliseen suunnitelmaan¹⁹

7.1 Makrotalouden ennusteet²⁰

Taulukko 0.i). Perusoletukset

	2023	2024	2025
3kk EURIBOR-korko	3,4	3,7	2,5
Obligaatiokorko 10v.	3,0	2,9	2,7
USD/EUR-valuuttakurssi	1,1	1,1	1,1
Nimellinen efektiivinen valuuttakurssi (Suomi)	4,1	1,2	0,6
Maailman (poislukien EU) BKT-kasvu	3,6	3,5	3,6
EU:n BKT-kasvu	0,5	0,7	1,5
Tärkeimpien vientimarkkinoiden BKT-kasvu	-2,7	0,7	4,2
Maailmankaupan kasvu	-1,8	1,5	4,6
Raakaöljy (USD/barreli)	82,0	81,6	75,4

19 Kansallinen keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellinen suunnitelma <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-864-4>

20 Alustavan talousarviosuunnitelman ennuste, joka toimi pohjana myös valtion talousarvioehdotuksen laadinnassa, on laadittu valtiovarainministeriön kansantalousosastolla. Ennuste on riippumaton ja sen muodollinen riippumattomuus perustuu ns. fipo-lakiin ((aki talous- ja rahaliiton vakaudesta, yhteensovittamisesta sekä ohjauksesta ja hallinnasta tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta sekä julkisen talouden monivuotisia kehyksiä koskevista vaatimuksista annetun lain muuttamisesta, 79/2015).

Taulukko 1a. Makrotalouden näkymät

	2023	2023	2024	2025
	taso	määrä, %		
1. Reaalinen BKT	230,9	-1,2	-0,2	1,7
Josta				
1.1. Talousarvioitoimien arvioidut vaikutukset talouskasvuun	-	-	-	-
2. Potentialinen BKT	236,8	1,4	1,2	1,0
kontribuutiot:		0,5	0,4	0,3
- työpanos		0,2	0,2	0,3
- pääoma		-0,1	0,0	0,1
- kokonaistuottavuus	-	-	-	-
3. Nimellinen BKT	274,9	2,7	1,5	3,9
4. Yksityiset kulutusmenot	123,4	0,2	0,9	1,4
5. Julkiset kulutusmenot	58,3	3,4	0,5	-0,5
6. Pääoman muodostus	48,9	-8,8	-1,3	5,7
7. Varastojen muutos (% BKT:sta)	0,0	0,0	0,0	0,0
8. Tavaroiden ja palveluiden vienti	92,9	-0,1	-1,1	4,0
9. Tavaroiden ja palveluiden tuonti	91,5	-6,6	0,2	4,4
Vaikutus BKT:n kasvuun, %-yksikköä				
10. Kotimainen lopputuotekysyntä	241,0	-1,2	0,3	1,9
11. Varastojen muutos	0	-3,1	0,0	0,0
12. Nettovienti	1,3	3,1	-0,5	-0,2

Taulukko 1b. Hintojen kehitys

	2023	2024	2025
	muutos, %		
1. BKT:n hinta	3,9	1,7	2,1
2. Yksityisen kulutuksen hinta	4,4	1,3	2,0
3. Harmonisoitu kuluttajahintaindeksi	4,3	1,2	2,2
4. Julkisen kulutuksen hinta	5,9	3,0	3,5
5. Investointien hinta	4,9	1,2	0,8
6. Vientihintaindeksi	-4,8	-0,7	1,9
7. Tuontihintaindeksi	-2,7	-0,8	1,7

Taulukko 1c. Työmarkkinoiden kehitys

	2023	2023	2024	2025
	taso	muutos, %		
1. Työllisyys, 1 000 henkeä	2 628	0,3	-0,5	0,7
2. Työllisyys, 1 000 000 työtuntia	433,3	0,3	-1,0	0,6
3. Työttömyysaste (%)	204	7,2	8,0	7,6
4. Työn tuottavuus, henkeä	87,9	-1,5	0,3	1,0
5. Työn tuottavuus, tehdyt työtunnit	533,0	-1,5	0,8	1,1
6. Palkansaajakorvaukset	131,9	4,9	1,2	4,7
7. Palkansaajakorvaukset työntekijää kohden	50,2	4,6	1,7	4,0

Taulukko 1d. Sektorikohtaiset taseet

	2023	2024	2025
	% BKT:sta		
1. Suomen nettoluotonanto ulkomaille	-1,2	-1,1	-1,1
josta:			
- Tavaroiden ja palvelujen tase	-0,3	-0,7	-0,8
- Tuotannontekijäkorvausten ja tulonsiirtojen tase	-0,8	-0,2	-0,2
- Pääomansiirrot, netto	-1,1	-0,9	-1,0
2. Yksityisen sektorin nettoluotonanto	1,3	2,2	1,7
3. Julkistalouden nettoluotonanto	-2,9	-3,7	-3,2
4. Tilastollinen ero	0,4	0,4	0,4

7.2 Julkisen talouden tavoitteet

Taulukko 2.a Julkisen talouden tavoitteet jaoteltuna alasektoreittain

	2024	2025
Nettoluotonanto alasektoreittain	%	%
	BKT:sta	
1. Julkisyhteisöt yhteensä	-3,7	-2,9
2. Valtio	-3,2	-3,6
3. -	-	-
4. Paikallishallinto	-1,1	-0,7
5. Sosiaaliturvarahastot	0,6	1,4
6. Korkomenot	1,3	1,5
7. Perusjäämä	-2,4	-1,4
8. Kertaluonteiset toimet	0,0	0,0
9. Reaalisen BKT:n kasvu, %-muutos	-0,2	1,2
10. Potentiaalinen BKT, %-muutos	0,9	0,9
kontribuutiot:		
- työpanos	0,6	-
- pääomapanos	0,4	-
- kokonaistuottavuus	0,0	-
11. Tuotantokuilu	-3,5	-3,2
12. Rahoitusjäämän suhdannekomponentti	-2,0	-1,9
13. Suhdannekorjattu rahoitusjäämä	-1,6	-1,1
14. Suhdannekorjattu perusjäämä	-0,4	0,4
15. Rakenteellinen jäämä	-1,6	-1,1

Taulukko 2.b Julkisyhteisöjen velan kehitys

	2024	2025
	% BKT:sta	
1. Bruttovelka	81,7	83,2
2. Bruttovelan muutos, %-yks.	5,1	1,5
Bruttovelan muutokseen vaikuttavat tekijät, %-yks.		
3. Perusjäämä	2,4	1,4
4. Korkomenot	1,3	1,5
5. Virta-varantokorjaukset	1,4	-1,4
josta:		
- Erot kassa- ja suoriteperusteisessa tilastoinnissa	0,8	0,5
- Rahoitusvarojen nettohankinta	1,0	1,4
- josta:		
- yksityistämistulot	-0,2	-0,1
- arvostusvaikutukset ja muut	-0,3	-3,3
Velan implisiittinen korko	1,7	1,9
Muut relevantit muuttujat		
6. Likvidi rahoitusvarallisuus	-	-
7. Nettorahoitusvelka	-	-
8. Valtion velkojen kuoletukset (olemassaolevat velkakirjat)	-	-
9. Valuuttamääräisen velan osuus	-	-
10. Valtion velkojen keskimääräinen maturiteetti	-	-

7.3 Tulo- ja menoennusteet, joissa politiikan oletetaan pysyvän muuttumattomana

Taulukko 3. Muuttumattomaan politiikkaan perustuvat ennusteet julkisyhteisöjen tuloista ja menoista jaoteltuina keskeisiin osatekijöihin

	2024	2025
Julkisyhteisöt	% BKT:sta	
1. Tulot yhteensä politiikan pysyessä muuttumattomana	54,0	54,2
josta:		
1.1. Tuotannon ja tuonnin verot	13,1	13,3
1.2. Tuloverot	16,7	16,7
1.3. Pääomaverot	0,4	0,3
1.4. Sosiaaliturvamaksut	11,6	11,9
1.5. Omaisuustulot	4,5	4,5
1.5. Muut tulot	7,6	7,5
josta: veroaste	42,0	42,4
2. Menot yhteensä politiikan pysyessä muuttumattomana	57,7	57,5
josta:		
2.1. Palkansaajakorvaukset (eli palkat + työnantajan sotumaksut)	13,2	13,1
2.2. Välituotekäyttö	12,7	12,6
2.3. Sosiaaliset tulonsiirrot	22,5	21,9
josta työttömyyskorvaukset	1,6	1,5
2.4. Korkomenot	1,3	1,5
2.5. Tukipalkkiot	1,0	1,0
2.6. Kiinteän pääoman bruttomuodostus	4,2	4,9
2.7. Pääomansiirrot	0,3	0,1
2.8. Muut menot	2,5	2,5

7.4 Tulo- ja menotavoitteet; julkisyhteisöjen menot tehtävittäin

Taulukko 4. Julkisyhteisöjen tulot ja menot jaoteltuina keskeisiin osatekijöihin.

	2024	2025
Julkisyhteisöt	% BKT:sta	
1. Tulot yhteensä	54,0	54,7
josta:		
1.1. Tuotannon ja tuonnin verot	13,1	13,3
1.2. Tuloverot	16,7	16,7
1.3. Pääomaverot	0,4	0,3
1.4. Sosiaaliturvamaksut	11,6	11,9
1.5. Omaisuustulot	4,5	4,7
1.5. Muut tulot	7,6	7,8
josta: veroaste	42,0	42,4
2. Menot yhteensä	57,7	57,6
josta:		
2.1. Palkansaajakorvaukset	13,2	13,1
2.2. Välihuutokäyttö	12,7	12,6
2.3. Sosiaaliset tulonsiirrot	22,5	22,0
josta työttömyyskorvaukset	1,6	1,5
2.4. Korkomenot	1,3	1,5
2.5. Tukipalkkiot	1,0	1,0
2.6. Kiinteän pääoman bruttomuodostus	4,2	4,8
2.7. Pääomansiirrot	0,3	0,1
2.8. Muut menot	2,5	2,5

7.5 Talousarvioesitykseen sisältyvät päätösperäiset toimenpiteet

Taulukko 5.a Julkisyhteisöjen päätösperäiset toimenpiteet

Luettelo toimenpiteistä*	Yksityiskohtainen kuvaus	Tavoite	Kirjanpito-periaate	Hyväksymistilanne	Talousarviovaikutukset		
					2023	2024	2025
					% BKT:sta		
Kotitalouksien tuloverot	Kotitalouksien tuloverot		suoriteperusteinen	suurin osa hyväksytty**	-	-	0,0
Yhteisöverot	Yhteisöverot		suoriteperusteinen	suurin osa hyväksytty**	-	-	0,0
Välilliset verot	Välilliset verot		suoriteperusteinen	suurin osa hyväksytty**	-	-	0,4
Sosiaaliturvamaksut	Sosiaaliturvamaksut		suoriteperusteinen	esitetty***	-	-	0,3
Menotoimet	Menotoimet		suorite/kassaperusteinen	suurin osa hyväksytty**	-	-	-0,4

* Monet toimista eivät täytä mittaluokkakriteeriä (0,05 % BKT:sta), joten toimet ovat summattu yhteen sekä jaettu suurempiin kategorioihin. Osa toimista on väliaikaisia, mutta suurin osa on pysyviä.

** Eduskunta päättää syksyn 2024 aikana

*** Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa syksyn 2024 aikana

Taulukko 5.b Valtion päätösperäiset toimenpiteet

Luettelo toimenpiteistä*	Yksityiskohtainen kuvaus	Tavoite	Kirjanpito-periaate	Hyväksymistilanne	Talousarviovaikutukset		
					2023	2024	2025
					% BKT:sta		
Kotitalouksien tuloverot	Kotitalouksien tuloverot		suoriteperusteinen	suurin osa hyväksytty**	-	-	0,0
Yhteisöverot	Yhteisöverot		suoriteperusteinen	suurin osa hyväksytty**	-	-	0,0
Välilliset verot	Välilliset verot		suoriteperusteinen	suurin osa hyväksytty**	-	-	0,4
Menotoimet	Menotoimet		suorite/kassaperusteinen	suurin osa hyväksytty**	-	-	-0,4

* Monet toimista eivät täytä mittaluokkakriteeriä (0,05 % BKT:sta), joten toimet ovat summattu yhteen sekä jaettu suurempiin kategorioihin. Osa toimista on väliaikaisia, mutta suurin osa on pysyviä.

**Eduskunta päättää syksyn 2024 aikana

7.6 Nettomenojen kasvu

Taulukko 6. Nettomenojen kasvu

	2023 (taso)	2023 (% suhteessa BKT:hen)	2024 (% suhteessa BKT:hen)	2025 (% suhteessa BKT:hen)
1. Kokonaismenot	155,0	56,4	57,7	57,6
2. Korkomenot	3,2	1,2	1,3	1,5
3. Suhdannetyöttömyysmenot	0,3	0,1	0,2	0,2
4. Menot, jotka rahoitettu siirroilla EU:sta	1,0	0,4	0,4	0,4
4a. Josta: Investoinnit (kiinteän pääoman bruttomuodostus)	0,2	0,1	0,0	0,0
5. Unionin rahoittamien ohjelmien kansallinen yhteisrahoitus	0,6	0,2	0,2	0,2
6. Kertaluonteiset menot (tasot, pl. EU:n rahoittamat)	0,0	0,0	0,0	0,0
7. Kansallisesti rahoitetut nettomääräiset perusmenot (ennen tuloihin vaikuttavia toimia) (ne = 1-2-3-4-5-6)	149,9	54,5	55,5	55,3
8. Tuloihin vaikuttavat toimet (drm) (pl. kertaluonteiset tulot, muutos)	-	-	-0,2	0,8
9. Kansallisesti rahoitetut nettomääräiset perusmenot (tuloihin vaikuttavien toimien jälkeen) (ne – drm = 7 - 8)	-	-	55,7	54,6
			2024 (muutos, %)	2025 (muutos, %)
10. Nimellinen BKT:n kasvu (g) (%)	-	-	1,5	3,4
11. Nettomenojen kasvu (%)	-	-	3,7	1,6